

Onderwerp

Advies aan PS over de zienswijze op de ontwerpbegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 van de omgevingsdienst ODMH

Algemene reactie

Uit de ontwerpbegroting 2026 van de ODMH blijkt dat er sprake is van een sluitende begroting met een totale (netto) baat van alle deelnemers van € 27,6 mln. De provincie kan als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling instemmen met vaststelling van de ontwerpbegroting 2026 onder voorbehoud dat:

- De provincie haar aandeel in het jaarrekeningresultaat 2024 uitgekeerd krijgt (in 2026 en/of 2027) conform de gebruikelijke wijze van restitutie (naar rato verdeeld per deelnemer gebaseerd op de bijdrage 2024 t.o.v. de totale realisatie 2024. Waarbij rekening wordt gehouden met de financiële scheiding tussen de programma's Milieu en BWT);
- Het resultaat 2024 van het programma milieu niet het programma BWT in 2026 (en 2027) financiert (of andersom)

De meerjarenraming 2027-2029 kan voor kennisgeving worden aangenomen.

Daarbij kan worden opgemerkt dat in de zienswijze een aantal ondergeschikte (aandachts)punten wordt benoemd om mee te nemen in de definitieve begroting 2026. Deze punten zijn eerder aan de orde gesteld in de provinciale kaderbrief 2026 die eind 2024 aan ODMH is toegezonden.

Provinciale uitgangspunten financieel kader 2026

Provinciale bijdrage

De provinciale bijdrage wordt op basis van de ontwerpbegroting in 2026 door ODMH geraamd op € 3,3 mln. Deze raming is gebaseerd op de structurele en aanvullende werkzaamheden die ODMH eerdere jaren voor de provincie heeft uitgevoerd.

GS adviseren u in de zienswijze aan de ODMH op te nemen dat:

- Met het voorstel van ODMH om de huidige uurtarieven 2025 te verlagen met 0,28% als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling kan worden ingestemd. Dit geldt ook voor het hieraan gekoppelde uurtarief 2026 (€ 115,34) en de geraamde provinciale structurele bijdrage (€ 3,3 mln.);
- Deze verlaging in 2026 in overeenstemming is met het eerder genomen besluit in het AB OZHZ van 13 maart 2025. Daarbij kan worden opgemerkt dat in de provinciale kaderbrief 2026 nog was uitgegaan van een verhoging van 2,3% (bijgesteld naar 2,1% na de publicatie van de gewogen index op basis van de CPB raming maart 2025);

- Ter achtergrondinformatie kan worden benoemd dat het percentage van 0,28% de resultante is van enerzijds de voorgestelde indexering van de uurtarieven 2025 (+2,22%: conform het advies van de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) en -2,50%: door het implementeren van een aantal structurele efficiencymaatregelen). Deze efficiencymaatregelen zullen in samenspraak met alle deelnemers ODMH in 2026 worden doorgevoerd. Dit vanwege de wens van alle gemeentelijke deelnemers om daar waar mogelijk te komen tot verlaging van het uurtarief. Dit als gevolg van de herstructurering van het gemeentefonds ingaande 2026;
- In het AB is besloten tot een bezuiniging van 4%. Deze is opgebouwd uit de hierboven genoemde structurele verlaging van 2,5% op het uurtarief en een incidentele korting van 1,5% op de structurele deelnemersbijdragen in 2026 en 2027. Voor het financieren van de betreffende incidentele korting van 1,5% zal gebruik worden gemaakt van het in 2024 geboekte positieve jaarrekeningresultaat. De provincie kan hiermee instemmen onder het voorbehoud dat het jaarrekeningresultaat naar rato wordt toegedeeld aan alle deelnemers. Hiermee wordt bedoeld dat daarvoor de deelnemersbijdrage 2024 aan de totale realisatie 2024 moet worden gehanteerd. Waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande scheiding van de uitkering van de (deel)resultaten gekoppeld aan de programma's Milieu en BWT. Deze verrekeningssystematiek is overeenkomstig met de wijze waarop ODMH dit in de voorgaande jaren heeft toegepast bij eerder doorgevoerde restituties van het jaarrekeningresultaat;
- Het verzoek is aan ODMH om de deelnemers in 2026 regelmatig op de hoogte te houden in welke mate de nog door te voeren structurele efficiencymaatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Het is goed om daarbij inzicht te hebben in welke mate de efficiencymaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect hebben bereikt. Mocht gedurende 2026 blijken dat de kwaliteit van de uitvoering onder druk komt te staan dan is het van belang dat daarover in een zo vroeg mogelijk stadium het gesprek met de (individuele) opdrachtgevers wordt gevoerd;
- Over de aanvullende opdrachten een nader gespecificeerde opdrachtbrief (inhoud en budget) zal worden verstrekt. Op dat moment kunnen aan deze aanvullende opdrachten budgetrechten worden ontleend en komen de gelden beschikbaar;
- De omvang van de weerstandscapaciteit € 1,4 mln. bedraagt tegenover een risicoprofiel van € 1,63 mln., wat resulteert in een weerstandsratio van 0,9. Dit wordt als toereikend beoordeeld. Daarbij kan worden opgemerkt dat bij ODMH in de loop van 2025 een uitgebreide actualisatie van de risico-inventarisatie plaatsvinden. In de ontwerpbegroting 2026 staat aangegeven dat daarbij extra aandacht zal worden geschonken aan de doorwerking van de gemeentelijke bezuinigingsopdracht. Het verzoek is om daarbij in ieder geval ook extra aandacht te besteden aan het nader kwantificeren van het mogelijke (financiële) risico gekoppeld aan de in 2024 ingevoerde Omgevingswet. Deze twee onderwerpen kunnen eventueel een aanvullende weerslag hebben op het functioneren van de ODMH.

Overige onderwerpen

Tot slot willen we vermelden dat aan de in de provinciale kaderbrief 2026 opgenomen onderwerpen Doorontwikkeling Omgevingsdiensten, IBP-VTH, Omgevingswet, Herstructurering Gemeentefonds 2026 en MVOI naar tevredenheid aandacht is besteed in de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Daarbij kan specifiek voor wat betreft IBP-VTH worden uitgelicht dat de in de kaderbrief genoemde robuustheidcriteria voor onder meer innovatiebudget (1%) ook in financiële zin zijn verwerkt in de begroting 2026.